

Räddningstjänsten i Jönköpings kommuns remissvar på Försvarsdepartementets promemoria ”En ändamålsenlig hantering av tillstånd och tillsyn av explosiva varor” (Ds 2025:6)

Ert diarienummer: Fö 2025/00256

Vårt diarienummer: Stbn/2025:105

Datum: 2025-03-17
Beslutande: Samuel Nyström, räddningschef
Föredragande: Christoffer Carmestedt, brandingenjör

Sammanfattning

Detta remissvar är ett tjänstemannayttrande från Räddningstjänsten i Jönköpings kommun, i fortsättningen endast kallat räddningstjänsten.

Räddningstjänsten tillstyrker de föreslagna författningsförslagen med nedanstående synpunkter.

Med anledning av den eskalerande utvecklingen gällande våld med skjutvapen och sprängningar inom kriminella nätverk anser räddningstjänsten att det är av stor vikt att de lagar, förordningar och föreskrifter som finns för hantering av legala sprängämnen i största möjliga mån förhindrar att dessa hamnar i fel händer. Då promemorian med tydlighet menar att tillståndshantering även i fortsättningen ska åligga MSB och de kommunala myndigheterna är det viktigt att det i författningar är tydligt för tillståndsmyndigheterna vilka omständigheter som är viktiga i tillstånds- och lämplighetsprövningen, vilka skyldigheter och möjligheter tillstånds- och tillsynsmyndigheterna har samt att de innehåller rätt verktyg för att förhindra att legala sprängämnen riskerar att komma till brottslig användning. Räddningstjänsten anser att de i promemorian föreslagna ändringarna och tilläggen gör detta tydligare.

Därför tillstyrker räddningstjänsten författningsförslagen men med nedanstående synpunkter.

Synpunkter på vissa av de föreslagna ändringarna

3.4.1 Tydliggörande av det brottsförebyggande perspektivet vid lämplighetsprövningen

Promemorian förslår ett nytt stycke i 19§ LBE där det tydliggörs att omständigheter som kan medföra risk för obehörigt förfarande eller att brandfarliga och explosiva varor hanteras i strid med lag eller föreskrifter ska tas särskild hänsyn till.

Räddningstjänsten håller med promemorian att det är bra att det förtydligas att det brottsförebyggande perspektivet tydliggörs. För att detta ska ha avsedd effekt genom att bredare lämplighetsprövningar görs av tillståndsmyndigheten anser räddningstjänsten att det behöver finnas vägledning eller liknande för vilka uppgifter förutom polisens yttrande som ska inhämtas. Det behöver även finnas tekniska stöd och rutiner för att inhämta dessa om det i lämplighetsprövningen ingår att få uppgifter från andra myndigheter. Risken är annars att lämplighetsprövningarna blir olika omfattande i olika kommuner beroende på kompetens och resurser.

3.5 Ett förtydligande görs om förhållandet mellan tillståndsmyndighet och tillsynsmyndighet

Promemorian föreslår att en kommunal tillsynsmyndighet ska skicka en kopia av sin tillsynsrapport till tillståndsmyndigheten om denne är en annan kommun. Detta anser räddningstjänsten är ett bra förslag. Dock behöver det förtydligas vad som avses med ”tillsynsrapport”.

Räddningstjänsten, i alla fall i Jönköpings kommun, har sedan ett tiotal år tillbaka, använt sig av begreppet tjänsteanteckning för det dokument som upprättas efter ett tillsynsbesök. I ett ärende kan också andra tjänsteanteckningar upprättas efter telefonsamtal från verksamhetsutövaren etcetera. Tjänsteanteckning är även det begrepp som

MSB använder i sin publikation *Kommunal tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor*.

Är det tjänsteanteckning eller eventuellt efterföljande beslut om föreläggande med krav på åtgärder som avses eller båda dessa? Detta bör förtydligas antingen i författningen eller genom föreskrift så att det är tydligt för tillsynsmyndigheterna.

4.4 Anmälningsskyldighet för tillsynsmyndigheter vid brottsmisstanke

Promemorian föreslår att en tillsynsmyndighet som fått kännedom att ett brott *kan* ha begåtts skyndsamt ska anmäla detta till Polismyndigheten. I det följande resonemanget i promemorian menas att tillsynsmyndigheten inte ska göra någon egen bedömning om det är fråga om ett ringa brott eller inte. Eftersom formuleringen i författningsförslaget menar både överträdelser mot lag och föreskrifter meddelade med stöd av lagen så finns risk att tillsynsmyndigheterna tolkar detta som att varje brist som upptäcks vid tillsyn gentemot föreskrift ska anmälas till polis.

Räddningstjänsten delar promemorians uppfattning om att det är viktigt att brottsutredande myndigheter får kännedom om att ett brott mot LBE kan ha begåtts. Om alla brister som exempelvis väderskadade skyltar eller avsaknad av handbrandsläckare anmäls till Polismyndigheten för misstanke om brott kommer detta att bli onödigt betungande för Polismyndigheten. Räddningstjänsten menar att de överträdelser ur brottsligt perspektiv som är viktiga för Polismyndigheten att utreda för att inte varorna ska komma till brottslig användning riskerar att ta längre tid innan utredning kommer till stånd. Därför anser räddningstjänsten att det måste finnas en tydlighet/vägledning över vilka överträdelser som skyndsamt ska anmälas och vilka överträdelser som enbart ska hanteras via tillsynsmyndighetens möjligheter med föreläggande och vite.

Räddningstjänsten vill också poängtera att det är viktigt att det finns upparbetade rutiner mellan tillsynsmyndigheterna och polisen för på vilket sätt överträdelser ska anmälas.

Samuel Nyström

Räddningschef

Räddningstjänsten Jönköpings kommun